

Bomo šolski kulturni dogodek prenašali v živo?

Will the School's Cultural Event Be Broadcast Live?

Andreja Nagode Burger

Izvleček

Šolski knjižničarji smo velikokrat organizatorji dogodkov za promocijo branja. V trenutnih razmerah zaradi priporočil NIJZ na teh dogodkih ne moremo gostiti vseh učencev, kot smo jih v preteklosti. Na OŠ Komenda Moste se je knjižničarka odločila uporabiti storitve, ki jih Arnes brezplačno omogoča lastnikom AAI-računa. Prenos v živo je Arnesova storitev, ki je namenjena organizacijam in posameznikom, ki želijo organizirane dogodke prenašati v živo prek spleta. Uporaba je za lastnike AAI-računa enostavna in brezplačna. Za prenos je potreben le računalnik ali pametni telefon z mikrofonom in kamero in program za prenašanje v živo.

Ključne besede:

prenos v živo, bralna značka, srečanje z ustvarjalko, osnovna šola, kulturna prireditev

UDK 027.8:37.018.43

Keywords:

e broadcast, reading badge, meeting the organizer, primary school, cultural event

Abstract

School librarians are often the organizers of reading promotion events. Under the current circumstances and in accordance with recommendations from the National Institute of Public Health, we cannot host all the pupils at such events, as was customary in the past. The librarian at the Komenda Moste Primary School has decided to use the free services provided by Arnes to holders of the AAI account. A live broadcast is a service provided by Arnes that is intended for organizations and individuals who want to broadcast organized events live over the Internet. The service is easy to use and free for holders of the AAI account. All you need for the broadcast is a computer or smartphone with a microphone and camera, and live broadcasting software.

Sliki 1 in 2: Tretješolci na srečanju s pisateljico

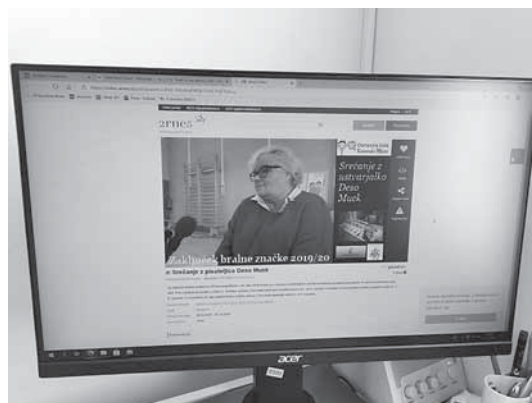
UVOD

Na osnovnih šolah so kulturni dogodki del šolskega življenja – z njimi obeležujemo praznike, učence privajamo na bonton na kulturnih prireditvah, jih izobražujemo in nagrajujemo. Nastopi vabljenih kulturnih umetnikov in ustvarjalcev so še posebej pričakovani in zaželeni, saj učenci spoznajo in srečajo avtorje svojih najljubših knjig. Knjižničarki OŠ Komenda Moste na vsakoletnem zaključku bralne značke gostiva mladinskega ustvarjalca – pisatelja, pesnika, pravljicarja ali ilustratorja. Leto 2020 je zaradi epidemioloških okoliščin drugačno kot vsa pretekla, kljub temu pa učencev nismo prikrajšali za obljubljeni obisk avtorice Dese Muck. V mednarodnem mesecu šolskih knjižnic, oktobra 2020, smo tako izvedli zaključek bralne značke za lansko šolsko leto 2019/2020. Zaradi trenutnih okoliščin smo se odločili, da nastop Dese Muck – z njenim dovoljenjem – prenašamo v živo iz športne dvorane v učilnice, da so si ga lahko ogledali vsi učenci, ki so opravili bralno značko.

OPIS DOGODKA

V torek, 6. 10. 2020, smo na OŠ Komenda Moste z zamudo obeležili zaključek bralne značke 2019/2020. Na šolo smo povabili vsestransko ustvarjalko, igralko, pisateljico in pripovedovalko Deso Muck. Zaradi upoštevanja priporočil NIJZ si njenih nastopov niso mogli ogledati vsi učenci, ki so opravili bralno značko. Odločili smo si pomagati z informacijsko tehnologijo in nastop prenašati v matične učilnice do vseh učencev 'značkarjev'.

Ob 10. uri so pisateljico v živo spoznali tretješolci, preostali učenci od 1. do 5. razreda pa so si srečanje z njo ogledali prek prenosa v živo.

Sliki 3: Prenos nastopa učencem od 1. do 5. razreda

Na drugem srečanju ob 11.15 so pisateljico Deso Muck v športni dvorani pričakali učenci 8. in 9. razreda, učenci 6. in 7. razreda pa so v matičnih učilnicah pisateljčin nastop spremljali prek prenosa v živo.

Najbolj navdušeni so bili učenci, ki so v dvorani ustvarjalko videli in slišali v istem prostoru, čeprav so bili tudi tisti, ki so v matičnih učilnicah spremljali prenos nastopa, veseli, da jih je nagovorila in omenila med svojim nastopom.

PRENOS V ŽIVO V TEORIJI

Na Arnesovih spletnih straneh najdemo vse potrebne podatke o prenosu v živo. Zapisali

so, da so prenosi v živo namenjeni vsem upravičenim organizacijam in posameznikom, ki bi želeli svoje dogodke v živo prenašati prek spleta. Uporaba je za lastnike AAI-računa enostavna in brezplačna. Potrebujemo spletno kamero (lahko tisto, ki jo že ima večina prenosnih računalnikov), prenosno kamero ali telefon oz. tablico, mikrofoni (če že ni vgrajen v kamero ali napravo).

Predhodno moramo na napravo, s katero bomo dogodek prenašali, namestiti brezplačni program, ki se poveže na Arnesov strežnik za pretočni video – ta poskrbi za ustrezno pretvorbo in objavo na spletu –, in program za oddajanje slike in zvoka (če bomo prenašali s pametnim telefonom, je to mobilna aplikacija za Android Wowza Media system, če bomo za prenos uporabljali prenosni računalnik, je to program OBS).

Z AAI-računom lahko dostopamo do različnih spletnih storitev v slovenskem ter evropskem izobraževalnem in raziskovalnem okolju. Ena izmed njih je tudi portal Arnes Video, spletni portal slovenskih izobraževalnih videovsebin. Uporabniki lahko prek njega prenašajo v živo, objavijo, delijo in si ogledajo videoposnetke, ki jih lahko vključijo tudi na svoje spletne strani. Vsa vsebina ostaja na strežnikih v Sloveniji. Uporabnikom je namenjena odzivna tehnična podpora, ki omogoča prenašanje prenosa v živo. Na portalu Arnes Video lahko objavite tudi posnetke svojih spletnih konferenc VOX in prenosov v živo. Iskanje, ogled in deljenje posnetkov na videoportalu je omogočeno vsem, ki se nanj prijavite z AAI-računom. Za nalaganje, prenašanje, všečkanje, komentiranje in ogled je prijava obvezna.

Po prijavi z AAI-računom najprej ustvarimo kanal za prenos v živo na Arnesovem videoportalu. Na Arnesovih spletnih straneh so nam, laikom praktikom, olajšali vzpostavitev prenosa v živo z jedrnatimi in nazornimi informacijami za uporabnike. Prenos zaključka bralne značke 2019/2020 sem v celoti pripravila in izvedla sama s pomočjo teh navodil, saj je celoten postopek avtomatiziran in zato (tudi) uporabnikom amaterjem prijazen.

V preteklosti je bilo treba prenos z vsemi potrebnimi informacijami vnaprej naročiti. Pri

predstavitvi Arnesovih storitev leta 2013 so avtorji zapisali: »Prenos v živo je potrebno vnaprej naročiti na e-naslovu: video-podpora@arnes.si« (Nagode, A., Gerdina, S., Petrovič, Š., 2013). Zdaj lahko kanal za prenos v živo uporabniki kreiramo sami in njegove nastavitve po potrebi tudi spreminjamo.

PRENOS V ŽIVO V PRAKSI

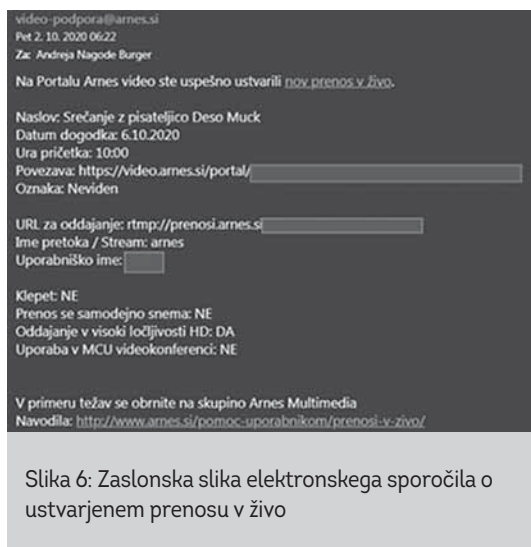
Nekaj dni pred samim dogodkom sem ustvarila kanal za prenos v živo. To lahko naredimo na katerem koli računalniku, ne samo na napravi, s katero bomo prenašali dogodek. Po prijavi z AAI sem na Arnesovem videoportalu izbrala moder gumb Prenašaj. V odprto okno Ustvari nov prenos v živo sem vpisala vse potrebne podatke: naslov, opis, datum, ura začetka, kategorija, ključne besede, slika, besedilo za čas neaktivnosti, in izbrala predlagane možnosti. Po kliku na gumb Zaključim se odpre novo okno s podatki za prenos v živo. Hkrati se na Arnesovem videoportalu pod zavihkom Moji prenosi v živo pojavi povezava do ustvarjenega prenosa v živo, kjer lahko nastavitve zanj poljubno spreminjamo in dopolnjujemo.

Slika 4: Zaslonska slika z informacijami o kanalu ustvarjenega prenosa v živo

Naslov	Kategorija	Lestek	Ura začetka	Datum objave
Samostojna izobraževalna vsebina	Arnes Video	Arnes Video	8. 10. 2020	18. 10. 2020
Iskanje z pomočjo Dora Woca	Arnes Video	Arnes Video	2. 10. 2020	08. 10. 2020
Prva posred	Arnes Video	Arnes Video	2. 10. 2020	08. 10. 2020

Slika 5: Zaslonska slika zavihka Moji prenosi v živo na videoportalu

Na elektronski naslov, povezan z AAI-računom, dobimo informacijo o ustvarjenem kanalu za prenos v živo in povezavo do le-tega.

Naslednji korak je priprava računalnika oziroma naprave, s katero bomo dogodek prenašali. Na prenosni računalnik sem namestila program OBS, ga odprla in vpisala vse potrebne informacije o ustvarjenem kanalu prenosa v živo. Pri tem si pomagamo z že omenjenimi navodili na Arnesovih spletnih straneh. Poigramo se lahko z videzom zaslona prenosa v živo, dodamo besedilo, slike, okno za komentarje (če jih vključimo) itd. Prenos lahko na tej točki že testiramo – se prenašamo oziroma posnamemo na dodeljeno povezavo.

Zadnji korak prenašanja v živo je namestitev prenosnega računalnika pred nastopajočega

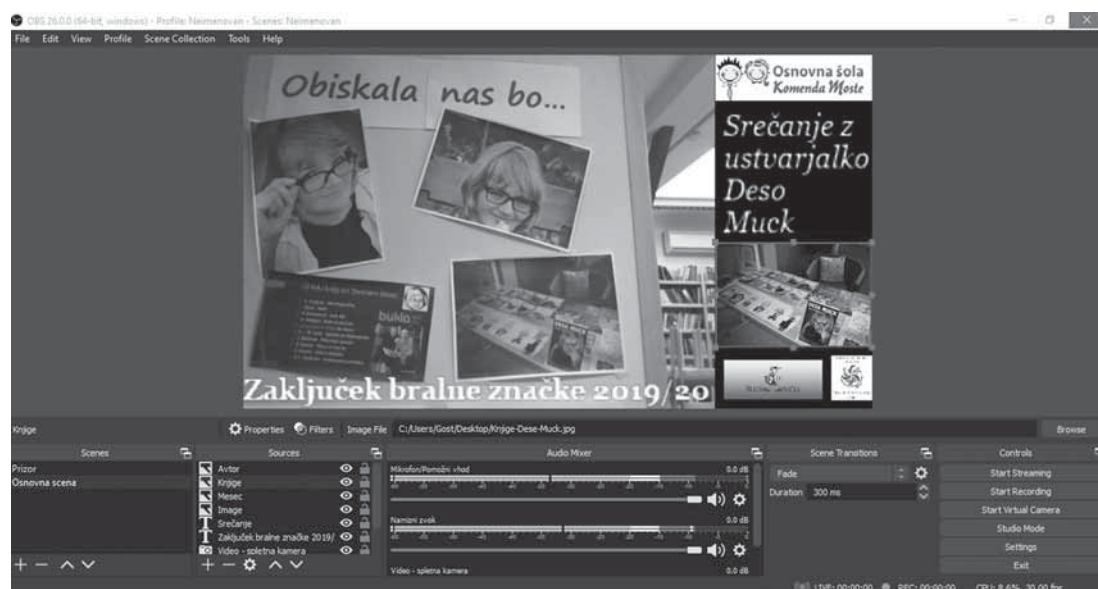
na dogodku, vzpostavitev optimalnih zvočnih okoliščin za nastopajočega in klik na gumb **Start recording** (desno spodaj v programu OBS, glej Slika 6).

Z dogodkom so bili zadovoljni vsi gledalci, tako tisti, ki so si ga prišli ogledat v dvorano, kot tudi tisti, ki s gledali v matičnih učilnicah. Čeprav so bili komentarji učencev precej podobni, pa so bili nekateri učenci, ki pisateljice Deso Muck niso v resnici srečali, malce žalostni. Povedali so, da so imeli občutek, da je nastop vnaprej posnet in se ne dogaja v tem trenutku. Učitelji so bili navdušeni nad jasnostjo slike in zvoka.

Ker smo bili z opravljenim prenosom v živo zadovoljni, tudi za prihodnje šolske dogodke, kot sta npr. izobraževanje učiteljev, nastop ustvarjalcev (literarnih, glasbenih, likovnih idr.) v okviru kulturnih dni, načrtujemo prenašanje v živo. Očitno bo to spletno orodje postalo del naše nove šolske stvarnosti.

PA ŠE NEKAJ PRIPOROČIL ...

Organizacija prenosa v živo res ni zahtevna, saj od tehnične opreme potrebujete le zmogljiv prenosni računalnik s kamero in mikrofonom, ki vam ga lahko zagotovi šolski računalničar. Potrebni sta še vnaprejšnja namestitev in priprava programa za prenos, kar lahko po

navodilih na Arnesovi spletni strani naredi vsak z osnovnimi računalniškimi znanji. Predlagam, da ustvarjeni kanal pred izvedbo prenosa v živo preizkusite tako, da dobljeno povezavo za ogled prenosa v živo skupaj s terminom za test pošljete sodelavcu, ki si bo doma ali v šoli ogledal vaš testni prenos v živo. Ustvarjeni kanal je namreč aktiven takoj. Upoštevati je treba nekajsekundni zamik pri prenašanju, zato prenosa ne ustavite takoj, ko se kulturni dogodek konča, da gledalci ne bi bili prikrajšani za zaključek dogodka.

Če se boste odločili tudi za snemanje dogodka, ne pozabite pridobiti dovoljenja nastopajočih. Predlagam, da snemanje dogodka nastavite že vnaprej, pri ustvarjanju kanala za prenos, katerega nastavitve lahko kadar koli spremenite. Snemanje je sicer mogoče tudi lokalno, na prenosni računalnik, vendar lahko v tem primeru, če prenosni računalnik ni najboljši, pride do prekinjanja prenašanja v živo zaradi preobremenjenosti samega računalnika. ●

Viri in literatura

Eno uporabniško ime za več storitev. Pridobljeno 7. 10. 2020 s spletne strani <https://aai.arnes.si/>.
Prenosi v živo. Pridobljeno 7. 10. 2020 s spletne strani <https://www.arnes.si/pomoc-uporabnikom/prenosi-v-zivo/>.

Nagode A., Gerdina S., Petrovič Š.: Priprava in izvedba videokonference. *Šolska knjižnica*, letn. 23, št. 2 (2013), str. 99–108.
Portal Arnes Video. Pridobljeno 7. 10. 2020 s spletne strani <http://www.arnes.si/storitve/multimedijske-storitve/video-portal/>.

ANDREJA NAGODE BURGER, univ. dipl. bibl. in prof. slov. jezika, knjižničarka na OŠ Komenda Moste
Naslov: Osnovna šola Komenda Moste, Glavarjeva cesta 37, 1218 Komenda
E-naslov: andreja.nburger@oskomenda-moste.si